

Edicija
Tekstopolis
Knjiga 18

PARTIZANSKA KNJIGA

Naslov originala
Marie-Chantale Gariépy
25 cents et autres histoires à la pièce

First published by Éditions Tête première,
Montréal, Canada. All rights reserved.

© Partizanska knjiga, za ovo izdanje, 2018.

We aknowledge the financial support from
the Société de développement des entreprises
culturelles du Québec.

Zahvaljujemo fondaciji Société de
développement des entreprises culturelles du
Québec na finansijskoj pomoći za ovo izdanje.

Urednici
Srđan Srdić
Vladimir Arsenić

Mari-Šantal Garijepi

25 centi

S francuskog prevela
Zorana Rackov

Kikinda, 2018.

Predgovor

Ovi tekstovi su nastali iz sugestija koje su tokom jeseni 2015. godine posetioци kafea „Soucoupe” („Tanjirić”) u arondismanu Rozmon stavljali u jednu malu kutiju namenjenu za tu surhu. Hvala ovim muzama čija se imena ovde pojavljuju bez nekog posebnog reda: Elizabet, Žozef, Fil Bobet, Maržolen Breton, Aurora Polen, El Didi, Eli, Natalija Sarajeva, Dani Plakar, Emili L., Džonatan Tremble, An-Lor Matje, Džejni Dipui, Roben Buše, Ani Kemp, Žoan Lefevr, Mirijam Terijan, Valeri, Mark-Ivan Poatra, Melisa i Kamij, En Hendriks, Toma, Mari-Klod Ge, Vensan, Marten Rober, Lizan Ro Leblan, B. Golen, Beatris Lidmer, Violen Govro i nekoliko anonimnih.

Roza i Bili

Posmatra se u ogledalu. To nije frizersko ogledalo. To je uramljeno ogledalo, fiksirano iznad šanka jednostavnim ekserom i parčetom žice. Poput slike. I ona promatra svoje lice kao što bi promatrala neku sliku; sliku koju bi stvorio neki slikar realista. Ili portret koji bi mogao da izradi neki fotograf.

Govori sebi da niko ne zna ono što ona zna. Da niko nema ni najmanju predstavu o tome. Da ona u stvari nije ta mlada žena koju vidi u ogledalu, u portretu sa slike. Ne. To nije ona. To je prividjenje, varka, obmana.

Ona je starac. Ostareli, pogrbljeni i nezainteresovani gospodin. Stari momak, neoženjen i potrošen, na čijem telu postoje velika oštećenja i koji gubi pamćenje.

Ogledalo koje visi okačeno iznad bara šalje joj svežu, skoro poletnu sliku. To je jedna preplanula plavuša, prilično mlada. Eto šta reflektuje ten, uprkos ogrubelim zonama. Sliku mlade i opuštene plavuše koja preterano piće pivo.

Onaj momak tamo, koji flertuje s njom od malopre... Kako da mu kaže istinu: da pogledom guta jednog starca?

Ona sama je svesna svojih dubokih bora, razočaranih iskri u svom pogledu. Sama oseća svoje kosti, kako se raspadaju do te mere da uvek ostavlja trag bele prašine za sobom. Prašina pada s njenih stopala. Svake večeri je pronalazi u cipelama. A njeno srce je prava sasušena grožđica, koja odašilje nepravilne otkucaje, oklevajući da se zaustavi.

Pije posmatrajući sliku u ogledalu, zbumjena. Momak s kraja šanka ustaje. Ima 24-25 godina, pomisli ona. Približava se poput nekog predatorka. Želi da razgovara s devojkom u ogledalu. Govori sebi kako zaista moraš biti poremećen da se nabacuješ starcima po barovima u poslepodnevnim časovima.

Pepeo od njene cigarete pada na pod i pridružuje se beličastoj prašini starih kostiju. Okreće se na svojoj barskoj stolici, kada joj se predator obrati. Kratko časkaju. Saznaje da on radi u bolnici, na gerijatriji. Voli stare ljude, kaže, smatra ih ljubaznim, ljupkim, usamljenim.

Pokrila je svojom šakom njegovu desnu šaku i nalaktila se na šank, da se pridrži. Dok je to radila, udahnula je miris svog ručnog zglobova. Naftalin i nešto kiselo. Kako su joj obraz i vilica bili dobro utisnuti u dlan, osetila je da joj se proteza pomera.

Gleda duboko u oči dečaka. Pomalo je iznenađuje ono što tamo vidi. Iza glatke kože i začetka brade jednog razigranog momka skriva se jedna starica, izlapela, sasvim potrošena,

ali veselog i umirujućeg temperamenta. Mala, pogrbljena starica u istrošenim cipelama, koja se još uvek zavarava snovima o princu na belom konju.

Posmatra njihov odraz u ogledalu.

Kasnije, nakon što je ispila još jedno pivo iz flaše, a on neuobičajeni džin fiz, zajedno napuštaju objekat.

Niko ne primećuje starca i njegovu staricu kako prelaze prometnu raskrsnicu žurnim i bolnim korakom. Niko se ne osvrće za njima. Niko ne zna. Niko ne zna ono što ona zna.

No, njeni srce se podmladilo, ujednačeno kuca.

Vetar je počeo da duva. Ona zna da će padati kiša zato što ima bolove u kolenima. Momak kaže da će padati kiša, oseća to u zglobovima. On se nasmejao. Ona se nasmejala.